

Nr 289.

Af herrar **Hage** och **Nilsson** i Tånga, i *anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till grunder för tillgodogörande af kronans jakträtt.*

I den till Riksdagen aflämnade kungl. propositionen nr 99 med förslag till grunder för tillgodogörande af kronans jakträtt föreslår Kungl. Maj:t, att kronans jakträtt bland annat å kungsgårdar, kungsängar, kronoparker, från kronans jordbruksdomäner vid utarrendering undantagen skog och i öfrigt all kronan tillhörig odisponerad mark, å statens till bergshandteringens och sågverksrörelsens stöd anslagna skogar, äfvensom å häradsallmänningar utöfvas af Konungen själf och chefen för hans hofjägeristat jämte dem, som vid sådana tillfällen äro följaktiga.

I en af herr Kronlund afgifven motion, nr 279, påpekar motionären det obefogade uti att en dylik jakträtt tillerkännes chefen för Konungens hofjägeristat. Vi vilja först i detta afseende fullständigt instämma med motionären. Men därutöfver skulle vi vilja säga, att en dylik privilegierad ställning knappast kan i vår tid tillerkännas Konungens egen person, utan att man bryter mot den uppfattning, som nu är den gällande angående Konungens ställning till kronans egendom. Säkerligen torde den nu gällande praxis, att Konungen äger jakträtt å kronans egendom, ha skapats på en tid, då skillnaden mellan Konungens och kronans egendom ej var så skarpt afgränsad, och då man fastmera hade den uppfattningen, att den suveräne konungen i viss grad personligen ägde, hvad kronan tillhörde, hvilken uppfattning säkerligen i någon mån ligger bakom Gustaf I:s bekanta uttalande: »Alla sådana ägor, som obbyggda ligga, höra Gud, *Konungen* och Sveriges krona till», en uppfattning, som än tydligare kommer till synes i konungarnes för-

läningsrätt och väl fortfarande i viss grad öfverensstämmer med faktiska förhållandet i despotiskt styrda stater. Men i länder med mera moderna styrelseformer torde väl denna uppfattning nu få anses ej längre gällande, och därför bör också denna ändrade uppfattning angående rättsförhållandet mellan kronans egendom och Konungen få komma till uttryck i de lagar och förordningar, som ha sammanhang med denna sak. Vi vilja alltså göra gällande, att en helt naturlig konsekvens af att Konungen ej kan anses äga och ej heller i allmänhet bruka kronans egendom bör bli den, att vid nu skeende ändring af våra jaktförordningar det oriktiga förhållande, att Konungen äger jakträtt å kronans egendom, borttages, då denna rätt ej längre äger den grund att hvila på, som den möjligen förut haft i gällande äganderättsåskådning. Särskildt måste det anses fullständigt omotiveradt, att Konungen äger jakträtt å häradsallmänningar.

Äfven om de här ofvan omnämnda förhållandena ej kunna anses vara af någon större ekonomisk eller reell innebörd, så ha de dock en viss *principiell* betydelse. Lägghandlet af jakträtten i kronans hand bör, såvidt vi kunna finna, i allmänhet innebära en fullständig fridlysning af villebrådet för vildtbeståndets utökande och förbättring, men *ej* innebära reserverandet af jaktområdet för Konungens m. fl. nöjesjakter.

Vi vilja med anledning af ofvanstående alltså hemställa,

att Riksdagen vid antagande af föreliggande förslag till grunder för tillgodogörande af kronans jakträtt icke ville medgifva Konungen och chefen för Konungens hofjägeristat att utöfva kronans jakträtt på kungsgårdar, kungsängar, kronoparker, från kronans jordbruksdomäner vid utarrendering undantagen skog och i öfrigt all kronan tillhörig, odisponerad mark, å statens till bergshandteringens och sågverksrörelsens understöd anslagna skogar, äfvensom å häradsallmänningar, och att förslaget i ofvanberörda afseenden måtte underkastas den omredigering, som kan anses erforderlig.

Stockholm den 17 april 1912.

Ernst Hage.

Olof Nilsson i Tånga.